

REBOUNDEFFECTEN IN BELEID: HOE TE HERKKENEN & VOORKOMEN?

Lisanne van Geffen – Gedragsadviseur IenW, BIT

Imke van der Loo – PhD onderzoeker bij REBOUNDLESS, ERC Project, DTU

DUURZAME INTERVENTIES

MAAR...

**ENERGIE EFFICIENT,
MAAR MEER... VOOR LANGER.**

**HERNIEUWBAAR & BIOLOGISCH AFBREEKBAAR...
MAAR MEER ZWERFAFVAL.**

47%

**VAN DE MOGELIJKE DUURZAAMHEIDS-
OPBRENGSTEN WORDEN NOOIT BEREIKT
DOOR REBOUNDEFFECTEN**

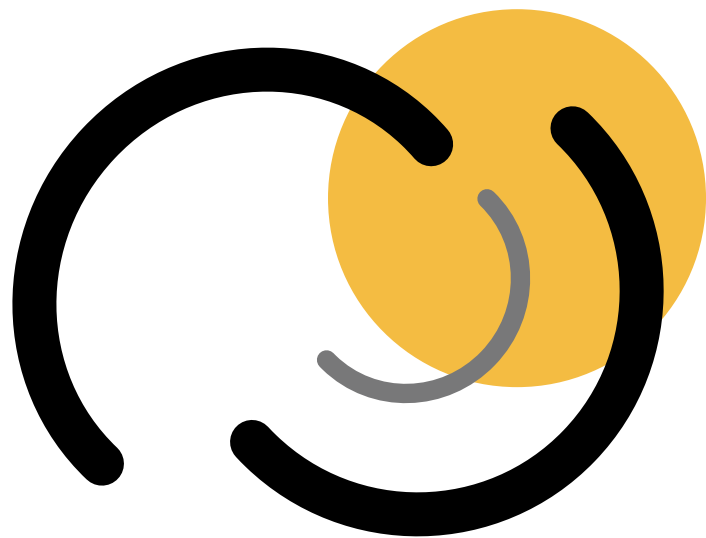
[Andrew & Pigosso, 2024]

REBOUND EFFECTEN

**NEGATIEVE CONSEQUENTIES VAN INTERVENTIES
DOOR GEDRAGS EN SYSTEEMVERANDERINGEN DIE**

DE MOGELIJKE DUURZAAMHEIDSOPBRENGSTEN

ONDERMIJNEN

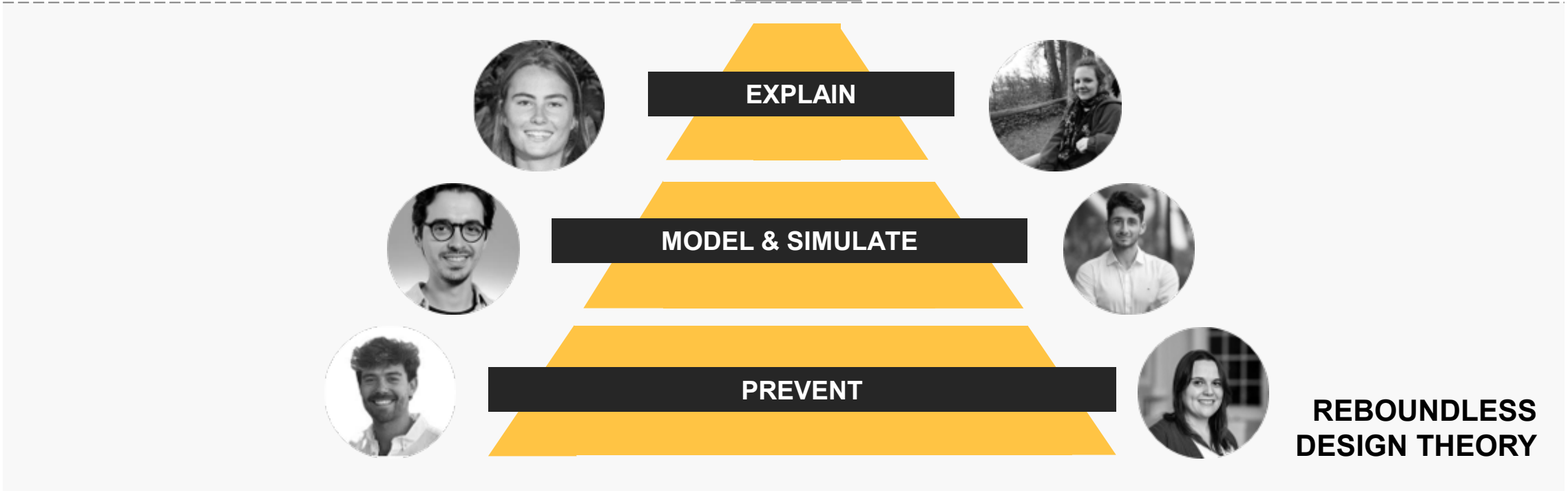

REBOUND
LESS

CURRENT STATE-OF-THE-SCIENCE

Events

FUTURE STATE-OF-THE-SCIENCE

GIÁCOMO PAROLIN
Postdoc

ELLEN HELLDÉN
Research assistant

INDUSTRY OUTREACH

CHRISTIAN POLL
Policy advisor

ANNA MAMMEN
Research assistant

FREDERIK HØGDAL
Research assistant

POLICY-MAKING

ONZE SAMENWERKINGEN

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

European
Environment
Agency

40+
partners

GREENPEACE

Dansk
Industri

CONCITO

Ministry of Environment
and Gender Equality

The Joint Research Centre

1

REBOUNDEFFECTEN **IDENTIFICEREN?**

2

REBOUNDEFFECTEN **VOORKOMEN?**

HOE KUN JE REBOUNDEFFECTEN IDENTIFICEREN?

DEELAUTO'S ->

VERMINDERDE AUTO CONSUMPTIE

10 MIN.

EXPLAIN

Welke reboundeffecten worden door deze interventie veroorzaakt?

Interventie = stimuleren van deelauto's. Gebruiker = consument van deelauto's

REBOUNDEFFEC TEN

Hoe te identificeren?

HERBRUIKBARE SHAMPOO FLES

MORAL LICENSING

JA

Do you think this intervention could lead people to feel that are doing something morally good for the environment?

4

M027

RE-SPENDING

JA

Do you think this intervention could increase the financial resources of the user?

2

M004

REBOUNDEFFEC TEN

Hoe te identificeren?

HERBRUIKBARE SHAMPOO FLES

MORAL LICENSING

1

“I use refillable bottles, so it feels justified to use a bit more shampoo”

MORAL LICENSING
one sustainable behaviour leads to moral credits for subsequent unsustainable behaviours

RE-SPENDING

2

“This bottle is cheaper so now I can buy many!”

RE-SPENDING
lower acquisition price leads to higher demand of additional products

10 MIN.

EXPLAIN

Welke reboundeffecten worden door deze interventie veroorzaakt?

Bespreek in groepen van 5 of 6:

1. Welke vragen kun je met “ja” beantwoorden?
2. Welke +/- 3 mechanismes zijn het meest relevant?

Interventie = stimuleren van deelauto's. Gebruiker = consument van deelauto's

VERMINDERDE AUTO CONSUMPTIE ->

MAAR...

HOE KUN JE REBOUNDEFFECTEN VOORKOMEN?

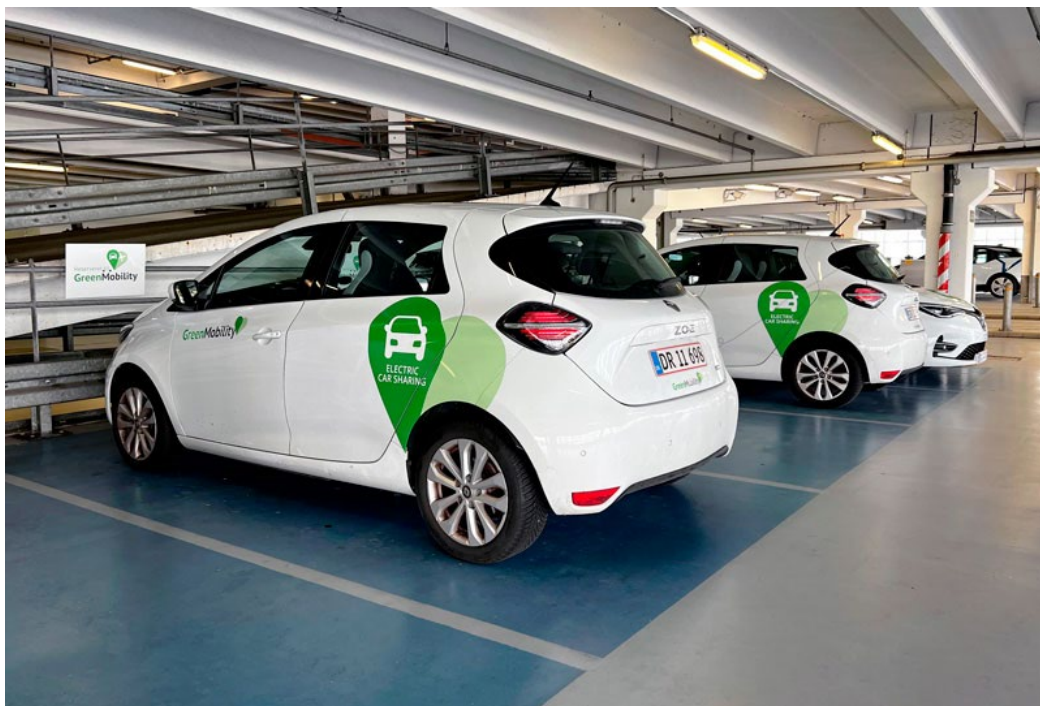
REBOUNDEFFECTEN

Hoe te voorkomen?

10 MIN.

PREVENT

**WELKE OPLOSSING IS ER
VOOR DIT REBOUNDEFFECT?**

Brainstorm in groepen van 5/6
Bereid een of meerdere oplossingen voor
om te delen met de hele groep

REBOUNDEFFEC TEN

Hoe te voorkomen?

FINANCIËLE PRIKKELS

“Sinds ik deelauto’s gebruik rijd ik minder voorzichtig en heb ik vaker schade”

MORAL HAZARD

Verminderd gevoel van eigenaarschap leidt tot minder zorgvuldig gedrag en negatieve milieu impact.

Bv: borgsom

REGELGEVING

“Sinds ik deelauto’s gebruik ga ik niet meer met het OV!”

MOTIVATIONAL SUBSTITUTION

Verandering in consumenten perspectieven leidt tot het vervangen van duurzamere opties.

Bv: zone systeem

NUDGES

“Sinds ik deelauto’s gebruik voelt het oké om op vliegvakantie te gaan”

MORAL LICENSING

Duurzame acties geven een morele “vrijbrief” voor minder duurzame vervolgacties.

Bv: identiteitsframing

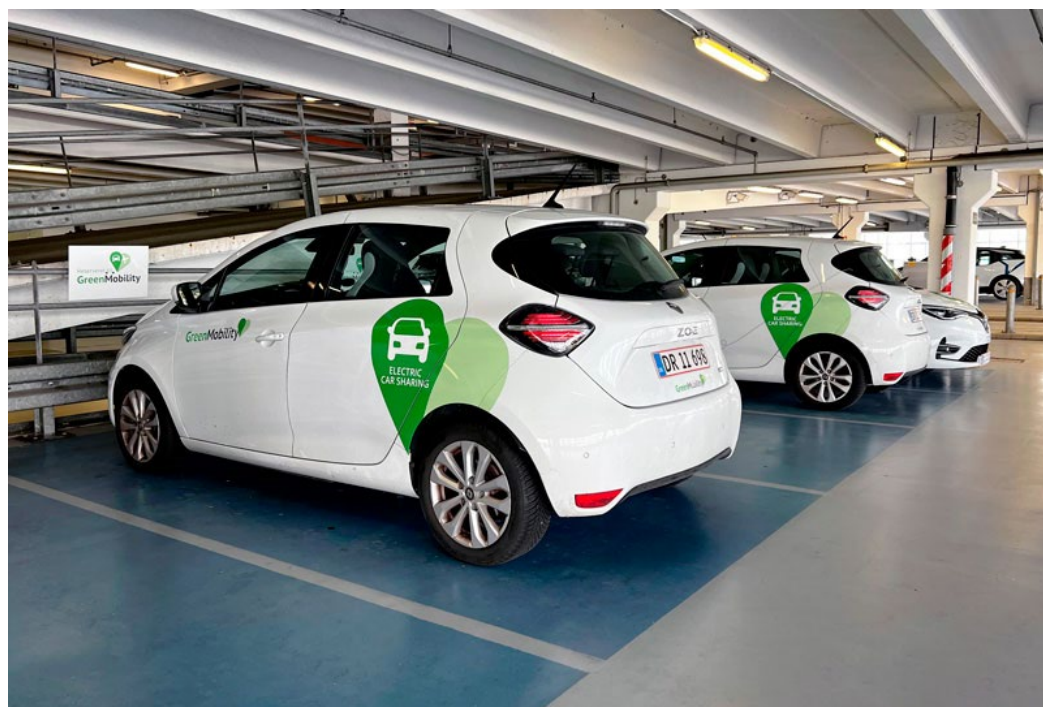
REBOUNDEFFEC TEN

Hoe te voorkomen?

10 MIN.

PREVENT

WELKE OPLOSSING IS ER VOOR DIT REBOUNDEFFECT?

Brainstorm in groepen van 5/6
Bereid een of meerdere oplossingen voor
om te delen met de hele groep

ROUND-TABLE

**“Hoe ga je deze inzichten
toepassen in je eigen
werkveld?”**

You get

Hands-on learning
experience on how to
**identify potential
rebound effects
in your organization**

Apply

<https://forms.gle/s42LXe8pTkpcTfht8>

Deadline: Nov 5th

Uitnodiging voor het testen van:

Questions?

Contact **Ellen Heldén**
elmhe@dtu.dk

You give

Feedback on the
**identification
approach**

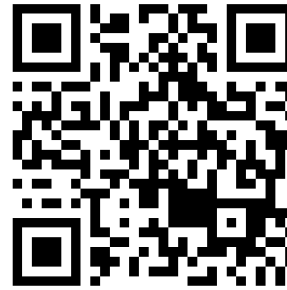

MAAR IS DAT
GENOEG?

DUURZAME INTERVENTIES

DANK!

Rebound effect dashboard:

REBOUNDNLESS LinkedIn:

Contact:

Imke van der Loo: ivdlo@dtu.dk

Lisanne van Geffen: lisanne.van.geffen@rws.nl

Tool testing: elmhe@dtu.dk